

Metodický návod č. 1/2013 odboru archivní správy a spisové služby Ministerstva vnitra, kterým se vydávají nová Základní pravidla pro zpracování archiválií

Č. j. MV-46913/AS-1/AS-2013

Čl. 1

Úvodní ustanovení

(1) Odbor archivní správy a spisové služby v souladu s pověřením v § 44 písm. a) a b) zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů (úplné znění vyhlášeno pod č.329/2012 Sb.), kterým je mu svěřena působnost v oblasti řízení výkonu státní správy v oblasti archivnictví a zpracovávání koncepce rozvoje archivnictví, vydává Základní pravidla pro zpracování archiválií. Text Základních pravidel pro zpracování archiválií je nedílnou součástí tohoto metodického návodu.

(2) Vydání těchto pravidel má za cíl zejména

- a) sjednocení archivního popisu tak, aby bylo možné vyměňovat tyto informace nejen mezi paměťovými institucemi v rámci ČR, ale i v mezinárodním měřítku (implementace mezinárodních standardů popisu archiválií v českém prostředí),
- b) revizi některých ustanovení pravidel původních vynucenou významnými změnami v oboru,
- c) umožnění propojení archivů s příbuznými paměťovými institucemi, zajištění návaznosti na globální informační systémy,
- d) reflexi nového informačního prostředí vytvářeného moderními technologiemi (internet),
- e) stanovení pravidel popisu pro evidenční jednotky vymezené legislativou, tj. novelou vyhlášky č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů,
- f) změnu náhledu na pojetí archiválie odrážející vznik nových typů archiválií, u nichž lze obtížně aplikovat tradiční způsob zpracování (dokumenty v digitální podobě, periodické dokumenty, různé typy technické dokumentace),
- g) zajištění návaznosti na elektronické systémy spisové služby a samostatné evidence dokumentů,
- h) vyřešení problémů spojených se změnou podoby registratur a registraturních systémů, které nedovolují aplikaci dosavadních Základních pravidel,
- i) vyřešení problémů s novými typy původců netradičního charakteru, u jejichž vymezení tradiční kritéria nevyhovují (mezinárodní společnosti, víceúrovňoví původci),
- j) vytvoření podmínek k zpřístupnění archiválií a archivního popisu on-line nebo síťově,
- k) vytvoření podmínek pro zpřístupnění digitálních dokumentů prostřednictvím národního portálu dle § 18b odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb.

Čl. 2

Postup zavedení Základních pravidel pro zpracování archiválií do praxe

Základní pravidla pro zpracování archiválií budou zaváděna postupně, podle těchto pravidel:

(1) Základní pravidla nemají retrospektivní platnost. Předpokládá se, že se využijí při práci s materiálem dosud nezpracovaným, případně při reinventarizaci dříve zpracovaných archivních souborů.

(2) Odbor archivní správy a spisové služby stanovuje jako platné od 1. května 2013 části Základních pravidel pro zpracování archiválií týkající se vymezení archivního souboru, pořádacích schémat, úvodu k inventáři, evidenčních jednotek a archivních pomůcek (kapitola 2).

(3) Odbor archivní správy a spisové služby stanovuje jako platná od 1. května 2013 všechna ustanovení týkající se vytváření archivních pomůcek při zpracování malých archivních souborů (kapitola 3, 4, 5). O aplikaci tohoto pravidla rozhoduje ředitel archivu.

(4) Při vytváření pomůcek typu inventář a katalog u archivních souborů většího rozsahu odbor archivní správy a spisové služby doporučuje vyčkat vzniku softwaru pro popis archiválií na základě nových Základních pravidel pro zpracování archiválií.

(5) Rozpracované archivní pomůcky vytvářené v souladu s předcházejícími Základními pravidly pro zpracování archivního materiálu (1959) budou dokončeny v souladu s těmito pravidly, nerozhodne-li zpracovatel jinak.

(6) Podle Základních pravidel pro zpracování archivního materiálu (1959) lze postupovat i po 1. květnu 2013 až do vytvoření výše zmíněného softwaru, nedoporučuje se však začínat zpracování rozsáhlých archivních souborů.

(7) Při implementaci kapitol číslo 6, 7 a 8 Základních pravidel, odbor archivní správy a spisové služby MV doporučuje vyčkat vzniku národního portálu a infrastruktury INTERPI. Stanovená pravidla zápisu příslušných hodnot je však možné využívat i před vznikem těchto aplikací.

Čl. 3

Zrušovací ustanovení

(1) Ve svém obsahu Základní pravidla pro zpracování archiválií nahrazují Základní pravidla pro zpracování archivního materiálu vydaná archivní správou Ministerstva vnitra v roce 1958 a příslušná ustanovení Archivní příručky vydané stejným orgánem v roce 1965. Tyto metodické návody pozbývají platnosti v souladu s výše uvedenými pravidly.

Čl. 4

Účinnost

(1) Metodický návod nabývá účinnosti dnem 1. května 2013.

PhDr. Jiří Úlovec
ředitel odboru archivní správy
a spisové služby MV

V Praze 17. dubna 2013